

W tym numerze:

⇒ **WYDATKI NA WPR O 2 MLD EURO POWYŻEJ BUDŻETU**

⇒ **CIOŁOS: NIE BĘDZIE POWTÓRKI MLECZARSKIEGO KRYZYSU**

WYDATKI NA WPR O 2 MLD EURO POWYŻEJ BUDŻETU

Według najnowszych danych Komisji, unijne wydatki na rolnictwo były w 2009 roku o ponad 2 mld euro wyższe niż przewidywał budżet – jednak środki odzyskane w ramach WPR z naddatkiem zrekompensowały te koszty.

W rzeczywistości wydatki rutynowo planuje się tak, aby w pewnym stopniu przewyższały środki na zobowiązania, a różnica jest równoważona spodziewanymi wpływami. Faktycznie zaś zarówno wydatki, jak i wpływy przewyższyły oczekiwania w 2009 roku.

Po stronie wydatków ten dodatkowy margines środków finansowych (czyli rutynowo planowana „rezerwa”) zmniejszył się przede wszystkim wskutek znaczącej interwencji w sektorach mleka i zbóż, którą przeprowadzono w ubiegłym roku w następstwie gwałtownych spadków cen na obydwu rynkach.

Dane liczbowe pochodzą z ostatniego „raportu wczesnego ostrzegania” Komisji dotyczącego realizacji wydatków na rolnictwo, aczkolwiek wciąż nie jest to ostatnie słowo na temat nakładów pieniężnych. Dane pokazują, że oczekiwany jest wzrost w zakresie wstępnego wykonania budżetu Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) na rok 2009 (tzn. I Filaru WPR) do 15 października, do kwoty 43,459 mld euro. Oznacza to przekroczenie o 2,278 mld euro poziomu uzgodnionego w zobowiązaniach, ale z drugiej strony rekompensują to wpływy około 2,56 mld euro z tytułu „środków przeznaczonych na określony cel” (ang. assigned revenues) – przez co należy rozumieć pieniądze uzyskane w ramach decyzji o rozliczeniu zgodności, z tytułu nieprawidłowości oraz karnych opłat wyrównawczych od nadprodukcji mleka.

Kosztowny rok dla mleczarstwa i sektora zbóż

Ze środków nieuwzględnionych w budżecie na sektor mleczarski wydano (dodatkowo) około 230 mln euro, ponieważ gwałtownie spadające ceny doprowadziły do wdrożenia w trakcie minionego roku interwencyjnego skupu oraz wypłaty refundacji eksportowych.

Dodatkowe wydatki w sektorze zbóż wyniosły 25 mln euro, ponownie wskutek tego, że nie udało się odpowiednio zaplanować interwencyjnego skupu jęczmienia i kukurydzy – bowiem w następstwie obfitych zbiorów bardzo obniżyły się ceny.

„Ustalony we wrześniu 2008 r. budżet na 2009 rok nie przewidywał interwencji i publicznego przechowania zbóż, w efekcie czego w zobowiązaniach nie przeznaczono na te działania żadnych środków”, czytamy w raporcie.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Tymczasem na pierwszy rzut oka wydaje się, że Program Jednolitej Płatności Rolnej rozminął się z planowanym poziomem wydatków, ale w gruncie rzeczy zarządzających tym instrumentem nie można oskarżać o rozrzutność.

Te 1,4 mld euro, wydane nominalnie powyżej poziomu "uzgodnionych zobowiązań", są w rzeczywistości pokrywane przez środki przeznaczone na określony cel, które są wcześniej niejako przewidziane i faktycznie odejmowane od pewnych pozycji budżetowania.

Rzeczywisty wskaźnik wykonania dla płatności bezpośrednich oddzielonych od produkcji wyniosła w ubiegłym roku w sumie 98,9% pułapu, co oznacza, że państwa członkowskie ostatecznie zapłaciły nieco mniej niż suma, na którą opiewały żądania finansowe zapisane na początku w budżecie.

Końcowe dane liczbowe na temat wydatków w 2009 roku – włączając w to uaktualnione nakłady na rozwój obszarów wiejskich – zostaną prawdopodobnie potwierdzone dopiero jesienią.

Dodatnie saldo netto w wysokości 281,9 mln euro (jeśli dane ostateczne potwierdzą tę kwotę) zostanie przeniesione z roku 2009 i wykorzystane w wydatkach na budżet w 2010 r.

Te dodatkowe przychody mogą być kluczowe dla zbilansowania ksiąg rachunkowych, ponieważ oczekuje się, że tegoroczne nakłady finansowe Unii zbliżą się do maksymalnego pułapu wydatków na WPR.

Mechanizm dyscypliny finansowej nie zostanie w 2010 r. uruchomiony

Jednak źródła z Komisji potwierdziły w minionym tygodniu, że Mechanizm Dyscypliny Finansowej (ang. FDM) nie zostanie uruchomiony natychmiast.

Dodatkowe wydatki, zaplanowane na pomoc dla mleczarstwa w kwocie 320 mln euro oraz na Europejski Plan Naprawy Gospodarczej zrodziły obawy, że znajdujący się w uśpieniu FDM mógłby zostać w 2010 roku uruchomiony, co wymagałoby całościowych cięć w wydatkach na I Filar.

W zrewidowanych prognozach przedstawionych w ubiegłym roku dla unijnej "Linii budżetowej 2" – która obejmuje I i II Filar WPR oraz pewne nakłady na rybołówstwo i środowisko apeluje się o wydatkowanie w 2010 roku 59,689 mld euro.

Jest to dokładnie o 300 mln euro poniżej wiążącego prawnie "pułapu" – absolutnie najmniejsza możliwa różnica, która może zostać wprowadzona bez inicjowania działań naprawczych.

Jednak jeżeli władze UE uważają, że istnieje poważne niebezpieczeństwo przekroczenia limitu budżetowego, odpowiednie przepisy prawne stanowią, aby Komisja rozpoczęła wdrażanie mechanizmu FDM do 31 marca (i osiągnęła porozumienie do czerwca) - tymczasem ten termin już upłynął.

Zabezpiecza to przed obcięciem płatności w ramach I Filaru na 2011 rok – realizowanych począwszy od października 2010 r.

Niemniej jednak nie wyklucza to ewentualności, że mechanizm FDM zostanie uruchomiony w roku 2011, a wydatki na WPR w 2012 roku zostaną jednostronnie obcięte – w razie gdyby w bieżącym roku utrzymał się stan wysokich nakładów na mechanizmy rynkowe.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Źródła wskazują, że o ile kolejny rok szeroko zakrojonej interwencji rynkowej wywarłby dalszy nacisk na finansowanie WPR, o tyle część tych wydatków mogłaby zostać zniwelowana sprzedażą produktów mleczarskich i zbóż, przechowywanych obecnie w charakterze zapasów publicznych.

Aktualnie do unijnych magazynów skierowano wielkie ilości jęczmienia; z drugiej strony – silne zwyczki notowań produktów mleczarskich oznaczają, że inaczej niż w roku 2009 – systemy interwencji na rynku masła i mleka w proszku nie są obecnie wykorzystywane.

Mniejsze niż zapisano wydatki budżetowe na pomoc z tytułu recesji

W przeciwieństwie do większych niż spodziewane nakładów na WPR, łączne wydatki unijne były w 2009 roku o 2,25 mld euro mniejsze niż zapisano w całym budżecie.

W ubiegłym tygodniu ogłoszono, że całkowite wydatki UE za rok 2009 były o 1,9% poniżej oficjalnego budżetu wynoszącego 113,41 mld euro, co pozostawiło nadwyżkę na poziomie 2,25 mld euro.

Ułatwi to wyczekiwaną i pożądaną redukcję składek do budżetu na 2010 rok dla dotkniętych recesją państw członkowskich.

Ze swej łącznej do zapłacenia kwoty Niemcy zaoszczędzą tym razem 460 mln euro, Francja uiści 370 mln euro mniej, a Wielka Brytania zatrzyma około 306 mln euro.

Unijny komisarz ds. budżetu Janusz Lewandowski z uznaniem odnotował tę stosunkowo niewielką rozbieżność między budżetem a faktycznymi wydatkami w 2009 r.

Zauważył on: "Niski poziom funduszy pozostawionych w 2009 roku wykazuje, że efektywnie kierujemy unijne środki tam, gdzie istnieją uzgodnione wcześniej potrzeby, a każde euro wpłacane do budżetu UE jest wykorzystywane dla dobra naszych obywateli".

Projekt budżetu na 2011 rok ma zostać opublikowany w *ostatnim tygodniu kwietnia*.

Źródło: *Agra Europe Weekly z 23 kwietnia 2010 r. "CAP spending €2 bn over budget"*

CIOLOS: NIE BĘDZIE POWTÓRKI MLECZARSKIEGO KRYZYSU

Komisja nie pozwoli na to, aby kryzys, jaki zdarzył się w mleczarstwie, powtórzył się w innych sektorach i wykorzysta znajdujące się w jej gestii instrumenty rynkowe do zażegnania tego ryzyka, stwierdził komisarz ds. rolnictwa Dacian Ciolos.

Kierując swe słowa do europosłów na zeszlotygodniowej sesji plenarnej w Strasburgu, Ciolos przekazał najwyraźniejszy dotąd sygnał, że jest gotów do wdrożenia mechanizmów wsparcia rynkowego w celu wsparcia innych, zagrożonych sektorów rolnictwa.

Dodał też: "Komisja bardzo uważnie przygląda się rozwojowi sytuacji na innych rynkach. W oparciu o mechanizmy interwencyjne, jakimi dysponujemy obecnie, wykorzystywanymi w charakterze siatki bezpieczeństwa, zapewniamy, że unikniemy powtórki sytuacji podobnych do tej, jaka dotknęła branżę mleczarską".

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Odniósł się w ten sposób do interpelacji z Komitetu Rolnego Parlamentu Europejskiego, które sondowały gotowość rumuńskiego komisarza do skierowania pomocy finansowej do innych sektorów dotkniętych kryzysem, takich jak zboża, produkcja zwierzęca i oliwa z oliwek. Nawoływały one do zastosowania długoterminowych instrumentów przeciwdziałających niestabilności cen w całym unijnym rolnictwie.

Europosłowie apelują o wsparcie przed reformami WPR

Przewodniczący Komitetu Rolnego Paolo de Castro był jednym z wielu eurodeputowanych, którzy nie mogli uczestniczyć w sesji plenarnej wskutek ograniczeń w ruchu lotniczym – a ustne zapytania zostały w jego imieniu przedłożone komisarzowi przez francuskiego centrolewicowego europoła Stephane'a Le Folla.

Powiedział on Ciolosowi: "Wszystkie sektory produkcji są dziś dotknięte silnym spadkiem cen i głębokim kryzysem rynkowym. Przy niskich cenach, które ponadto wykazują wyraźną tendencję spadkową, producenci czują, jak topnieją ich dochody. Nie są oni zwłaszcza zdolni do inwestowania i przygotowania się na przyszłość - co jest największym zmartwieniem europejskiego rolnictwa.

"Rolnictwo to przemysł ciężki: inwestycje są duże, a zwrot z inwestycji długoterminowy. Musimy ustabilizować ceny.", ostrzegł europoseł.

Centroprawicowy szkocki eurodeputowany Jim Nicholson krytykował reakcję Komisji na kryzys mleczarski jako zbyt skromną i późną, zaś socjalistyczny kolega Le Folla, Marc Tarabella ostrzegł, że "hiperzmienność" cen nie może trwać dalej i należy ją zdusić w zarodku.

W komentarzach po debacie De Castro podkreślił, że zmagający się z kryzysem rolnicy w różnych sektorach "nie mogą czekać na długoterminowe reformy WPR, aby otrzymać od Unii odpowiednie wsparcie".

Pomoc stawiana w centrum reform WPR

Ciolos ponownie zapewnił europosłów, że jest gotów na prowadzenie interwencji rynkowej, gdy rolnicy nie uzyskują przyzwoitych cen.

Przypomniał, że "specyfika sektora rolnego usprawiedliwia czasową interwencję na rynku" i potwierdził, że mechanizmy wsparcia rynkowego są bardzo istotną częścią jego planów dotyczących przyszłości WPR.

W uzupełnieniu do obecnych instrumentów Ciolos zobowiązał się do wyciągnięcia nauczki z kryzysu mleczarskiego i do przedstawienia tych wniosków przy finalizacji najbliższych reform w sektorze mleka oraz interwencji na pozostałych rynkach.

"Nie chcę czekać z działaniami w ramach WPR aż do okresu po 2013 r., kiedy to oczywiście przedstawimy szerokie propozycje dla całego sektora rolnego", powiedział europoseł, powtarzając swe zobowiązanie do zainicjowania reform w sektorze mleka jeszcze przed obszerniejszymi rozwiązaniami dla całej WPR.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Zreformowana WPR musi odierać kryzysy

Komisarz wskazał na rolę organizacji producentów, które mają być buforem w zwalczaniu zmienności cen, oraz zobowiązał się do dokonania przeglądu propozycji reform w sektorze owoców i warzyw, co poprzez zwolnienia od unijnego ustawodawstwa w dziedzinie konkurencji pozwoliłoby na szeroką koncentrację producentów.

Ciolos powiedział europosłom, że jego wysiłki będą w dalszej części działań skupione na opracowaniu reform WPR, które stworzą niezbędne propozycje reakcji na kryzys i narzędzia sprzyjające stabilności cen. "Do jesieni, przed końcem tego roku, wystąpię z propozycjami, które pozwolą nam - zwłaszcza w sektorze mleczarskim, ponieważ właśnie tam sytuacja jest najbardziej napięta - uprzedzać i w miarę możliwości unikać takich sytuacji kryzysowych oraz proponować rozwiązania nie tylko na krótką metę, ale również średnio- i długoterminowe.

Fundusz mleczarski "nie jest w gestii Komisji"

Odpowiadając na szczegółowe pytania dotyczące rozwoju sytuacji dotyczącej kryzysu mleczarskiego i wdrażania działań pomocowych, Ciolos powiedział, że dzięki wsparciu zapewnionemu przez Brukselę ceny powróciły do normalnego zakresu.

Zaznając aktualnymi działaniami dotyczącymi specjalnego pakietu pomocy dla mleczarstwa w wysokości 300 mln euro, która to ma zostać w tym roku wprowadzona do obiegu, Ciolos stwierdził, że jej wdrażanie w dużej mierze nie leży w gestii Komisji.

Komisarz przypomniał, że to państwa członkowskie otrzymały zadanie opracowania kryteriów dystrybucji pomocy dla tych producentów mleka, którzy znajdują się w największej potrzebie, natomiast same pakiety narodowe muszą zostać zgłoszone Komisji. Procedura szczegółowego (ich) badania nie jest przewidziana.

Niemniej jednak Ciolos wyjaśnił, że wszystkie państwa członkowskie zamierzają rozdzielić tę pomoc i mają na to czas do czerwca.

Źródło: Agra Europe Weekly z 23 kwietnia 2010 r. "*Ciolos: no repeat of dairy crisis*"

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione